RESPUBLIKASI
MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

2007 ЙИЛ 23 МАЙ, ЧОРШАНБА.

Миллий тикланиш

Миллий тикланиш — миллат келажаги

1995 йил 10 июндан чиқа бошлаган

21 (404)-сон Сотувда эркин нархда.

«Ўзбекистон» нашриёт-матбаа ижодий уйи ўқув қўлланмалари, бадиий адабиётлар, маълумотномалар чоп этиш бўйича мамлакатимиздаги энг йирик корхона ҳисобланади.

Қарийб 35 йилдан буён фаолият кўрсатиб келаётган, бугунги кунда маҳсулот турлари ранг-баранг бўлган корхона, аввало, дарслик китоблари чоп этиш, республикамиз ҳудудида яшайдиган барча миллат тилларидаги умумтаълим мактабларини зарур ўқув қўлланмалари билан таъминлаш мақсадида ташкил этилган.

Корхонадаги замонавий матбаа ускуналари маҳсулотларнинг замон талаблари даражасида тайёрланишининг асосий омили бўлиб хизмат қилмоқда.

Ишлаб чиқарилаётган дарслик ва ўқув қўлланмалари, бланкаларнинг юқори даражада баҳоланаётганлигида ишчи-хизматчиларнинг кўп йиллик тажрибаси, билимлари ҳам алоҳида аҳамиятга эга.

Азамат АҲМАД олган суратлар.

Фракция йиғилиши

БЮДЖЕТ ИЖРОСИ МАЪҚУЛЛАНДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида "Миллий тикланиш" демократик партияси фракциясининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда фракция, партия Марказий кенгаши аъзолари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди. Йиғилишни фракция раиси Х. Дўстмуҳамедов олиб борди.

Йиғилишда "Ўзбекистон Республикаси 2006 йил Давлат бюджети ижроси тўғрисида"ги, Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг "2007 йил 1 чорагидаги ижроси тўғрисида"ги масалалар муҳокама қилинди. Бу тўғрисида депутат Абдурашид Тўхтабоевнинг ахбороти тингланди. Мазкур масала депутатлар томонидан қизғин муҳокама қилинди ва маъқулланиб, парламент қуйи палатасининг ялпи мажлисига киритилишига розилик билдирилди.

Фракция аъзоларига "1999 йил 26 февралда Москва шаҳрида имзоланган Белорусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси ва Россия Федерацияси ўртасидаги фуқаролик олишнинг соддалаштирилган тартиби тўғрисида"ги битимга Ўзбекистон Республикасининг қўшилиши ҳақида"ги Қонун лойиҳаси юзасидан депутат Сарвар Абдуллаев изоҳ берди. Мазкур масала ҳам депутатлар томонидан маъқулланди.

Фракция йиғилишида партия ҳаётига оид турли масалалар ҳам кўриб чиқилди. Хусусан, партия ташкил этилганлигига 12 йил тўлиши муносабати билан уни нишонлаш куни белгиланди. Шунингдек, партия рамзий байроғининг намунавий нусхаси тасдиқланди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН МУЛОҚОТ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитасида «Парламент ва ОАВ ҳамкорлиги» мавзуида давра суҳбати бўлиб ўтди. Қашқадарё вилояти оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этган йиғилишда Қашқадарё вилоятидан сайланган депутатлар ва журналистлар қатнашдилар.

Давра суҳбатини Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси раиси Х. Дўстмуҳамедов очиб, қашқадарёлик журналистларнинг парламентда депутатлар билан учрашиши эътиборга молик воқеа эканлигини таъкидлади.

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси раиси Ш. Руломов бу учрашув бежиз ўтказилмаётганлигини, хусусан, жорий йилда «Олтин қалам» мукофоти айнан «Қашқадарё» газетаси таҳририятига берилганлиги, парламент депутатлари билан журналистлар, айниқса, вилоятларда фаолият кўрсатаётган матбуот вакилларининг учрашуви ҳар томонлама фойдали бўлишини айтиб ўтди.

Қўмита раиси ўринбосари И. Соифназаров қўмитанинг вилоятларда фаолият юритаётган ОАВ вакиллари билан учрашуви анъанага кириб бораётганлигини ва бу учрашувлар ўз навбатида муҳим эканлигини қайд этиб, йиғилганларни парламент фаолияти билан таништирди. Шунингдек, парламент иши жойлардаги матбуот нашрларида қандай ёритилаётганлиги, хусусан, қонунларнинг ижроси, глобаллашув даврида танқидий материалларни қай тарзда бериш зарурлигига тўхталди.

Давра суҳбати эркин мулоқот тарзида ўтди. Кун тартибидаги масала юзасидан депутатлар Бобомурод Юсупов, Анвар Шукуров, Анора Бобомуродова, Тоҳир Шоймонов, Арслон Эшмуродов, Олимжон Ўсаров, Раъно Зариповалар ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

«Қашқадарё» газетаси бош муҳаррири Нарзулла Равшанов бундай учрашувни ташкил этганларга миннатдорчилик билдириб, келгусида бундай тадбирларни ўтказиб туриш қалам аҳли учун ҳам ҳар томонлама фойдали эканлигини таъкидлади.

Давра суҳбатида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари М. Сафаева қатнашди.

Самарқанд шаҳрининг 2750 йиллиги олдидан

ШАРҚШУНОСЛАР САМАРҚАНДДА УЧРАШАДИ

Президентимизнинг 2006 йил 25 июлдаги «Самарқанд шаҳрининг 2750 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида»ги Қарори Самарқандда катта ҳажмдаги бунёдкорлик ишларини амалга оширилишига туртки берди. Айни пайтда бу ерда қурилиш, қайта тиклаш ва таъмирлаш, қадимий тарихий обидаларни аслиятига қайтариш кўлами қизғин давом этаётир.

Қарорда 2007 йилнинг май ойида «Самарқанд шаҳрининг умумбашарий маданий тараққиёт тарихида тутган ўрни» мавзуида халқаро илмий симпозиум ўтказиш назарда тутилган. Бўлажак анжуманга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда Ўзбекистон Фанлар академияси, Самарқанд давлат университети ва ЎзФА Археология институти масъул этиб белгиланган. Алишер Навоий номидаги СамДУ қошидаги «Юбилей тадбирлари маркази» эса барча юмушларни марказлаштиради. Халқаро анжуман шу йил 24-26 май кунлари ўтказилиши кўзда тутиляпти.

«Юбилей тадбирлари маркази» раҳбари, тарих фанлари доктори, профессор Темур ШИРИНОВ халқаро илмий симпозиумнинг ўтказилиши хусусида мухбиримиз саволларига батафсил жавоб қайтарди.

— ЮНЕСКО Бош конференцияси ўзининг 2005 йил 20 октябрдаги 33-сессиясида Самарқанд шаҳри юбилейини нишонлаш тўғрисида махсус қарор қабул қилган ва анжуманда ушбу ташкилот вакилларининг ҳам иштирок этиши тўғрисида маълумот берилган. Самарқандга халқаро ҳамжамиятнинг яна бир бор эътибор қаратишига нималар сабаб бўлди?

— Ер юзининг сайқали бўлмиш қадим ва ҳамиша

(Давоми 2-бетда)

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ!

Босма оммавий ахборот воситалари, ахборот агентликлари ва интернет нашрларида мамлакат ҳаётининг устувор ва долзарб йўналишларини кенг ёритиш, аҳолининг фуқаролик позициясини шакллантириш, республиканинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётини юксалтиришда журналистларнинг иштирокини кенгайтириш ва фаолиятини рағбатлантириш ҳамда босма ва интернет нашрларини жамият ҳаётида кечаётган жараёнлар тезкор, холис ва ҳаққоний, таҳлилий жиҳатдан юксак савияда ёритилган материаллар билан бойитиш, журналистларнинг профессионал маҳоратини ва ижодий фаоллигини ошириш мақсадида Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди республикадаги босма ва интернет нашрлари, ахборот агентликлари журналистлари ўртасида ўтказаётган «Жамият ва Мен» танлови давом этади.

Танлов йўналишлари

Танлов қуйидаги номинациялар бўйича ўтказилади:

- энг яхши таҳлилий мақола;
- энг ўткир танқидий мақола;
- энг яхши журналист текшируви;
- интернетдаги энг яхши мақола;
- энг муфассал шарҳ;
- энг яхши фоторепортаж;
- йил дебюти (талабажурналистлар учун).

Танлов шартлари

Танловга жамият учун муҳим аҳамиятга эга, мамлакатимиздаги ижтимоий-иқтисодий, маърифий-маданий, ҳуқуқий соҳалардаги ислоҳотларнинг боришини, тиббиёт, таълим, кадрлар тайёрлаш, тадбиркорлик ва спортни ривожлантиришга йўналтирилган дастурларнинг амалдаги ижросини ёритишга бағишланган ижодий ишлар тақдим этилади.

Тақдим этилган материаллар ўзбек ёки рус тилларида тайёрланган, 2 нусхада бўлиши керак.

Фоторепортажлар асл нусхада тақдим этилади.

Ижодий ишларга муаллиф тўғрисида (фамилияси, исми, профессионал фаолияти тўғрисида қисқача маълумот, паспортга оид) маълумотлар илова қилинади.

Танловга тақдим этилган ижодий ишлар босма ва интернет нашрларида, «Жамият ва Мен» танловига» рукнида 2006 йилнинг 1 сентябридан 2007 йилнинг 10 июнига қадар чоп этилган бўлиши шарт.

Танлов ғолиблари «Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни» байрами арафасида аниқланиб, тақдирланадилар.

Танловни ўтказиш тартиби

Танловга тақдим этилган ижодий ишлар етакчи журналистлар, жамоат ташкилотлари, жамғармалар, манфаатдор идора ва муассасалар вакилларидан иборат нуфузли ҳайъат томонидан кўриб чиқилади ва баҳоланади.

Ғолибларни аниқлашда мавзунинг долзарблиги, иш мазмунининг ижтимоий аҳамияти, материални ёритишдаги аниқлик ва ўзига хослик, профессионал маҳорат асосий мезон ҳисобланади.

Танловга топширилган ижодий ишлар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Танлов ғолибларига мукофотлар

Ҳар бир номинация бўйича танлов ғолиблари Фонд томонидан таъсис этилган диплом, рақамли фотоаппарат ва диктофон билан тақдирланадилар.

Материаллар ва уларга ҳисобот кўринишидаги маълумотлар «Жамият ва Мен» танловига» деган қайд билан Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди га, 2007 йил 15 июнга қадар қуйидаги манзилга жўнатилади: Тошкент шаҳри — 100129, Навоий кўчаси 30-уй, 3-қават, 5-хона. Телефон/факс: 144-12-51, www.mmf.uz. e-mail:mmf@uzpak.uz.

Ташкилий қўмита.

ФАОЛЛАР ТАШАББУСИ

ЎзМТДП Юқори Чирчиқ туман кенгаши ташаббуси билан «Мардлар қўриқлайди Ватанни» мавзуида адабий кеча ўтказилди.

* * *

Партиянинг Қизириқ туман кенгаши томонидан «Болалар бизнинг келажагимиз» мавзуида давра суҳбати ташкил этилди.

* * *

ЎзМТДП Жиззах шаҳар кенгаши ташаббуси билан «Ҳамширалик касбим — фахрим менинг» мавзуида тадбир уюштирилди.

* * *

Партиянинг Сурхондарё вилоят кенгаши Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти вилоят филиали билан ҳамкорликда «Ёшларнинг жамиятдаги ижтимоий-сиёсий фаоллиги — давр талаби» мавзуида семинар-тренинг ўтказди.

* * *

ЎзМТДП Булунғур туман кенгаши туман ҳокимлиги билан ҳамкорликда ўсмирлар ўртасида юнон-рум кураши бўйича спорт мусобақаси ўтказди.

* * *

Партиянинг Мирзо Улуғбек туман кенгаши ташаббуси билан хотира тадбири уюштирилди.

* * *

ЎзМТДП Чирчиқ шаҳар кенгаши томонидан «Балоғатга етган қизларни оила муносабатларига тайёрлаш» мавзуида тадбир ташкил этилди.

* * *

Партиянинг Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши ташаббуси билан «Хотира абадийдир» мавзуида учрашув ўтказилди.

* * *

ЎзМТДП Ангор туман кенгаши томонидан «Бугунги сиёсий жараёнда «Миллий тикланиш» партиясининг ўрни» мавзуида давра суҳбати ташкил этилди.

ЎзМТДП Марказий кенгаши Матбуот хизмати.

ЕРДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Аграр, сув хўжалиги масалалари ва экология қўмитасининг навбатдаги мажлисида "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Қонуннинг Андижон вилоятида бажарилиши тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Унда тегишли вазирлик, ташкилотлар ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари вакиллари ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди. Йиғилишни қўмита раиси Т. Каримов олиб борди.

Кун тартибидаги масала бўйича депутат О. Шариповнинг ахбороти тингланди. Таъкидландики, мамлакатимиз иқтисодиётини мустаҳкамлашда ва аҳоли турмуш тарзини яхшилашда ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳамда уни муҳофаза қилиш катта аҳамиятга эга. Ер ресурслари қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг, саноатда эса хомашёнинг асосий манбаи бўлиб хизмат қилади. Шу боис, оназаминимиздан самарали фойдаланиш ҳамда уни муҳофаза қилиш учун кадастр маълумотларидан фойдаланишнинг ҳуқуқий асосларини белгилаб берувчи "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг аҳамияти ва ундаги белгиланган вазифаларни тўлиқ бажарилиши ниҳоятда муҳимдир.

Қайд этилганидек, вилоятда "Давлат ер кадастри тўғрисида"ги Қонуннинг бажарилиши юзасидан бир қатор ижобий ишлар амалга оширилган. Хусусан, ерларнинг табиий, хўжалик, ҳуқуқий режими, тоифалари, сифат хусусиятлари ва қиммати, ер участкаларининг ўрни ва ўлчамлари, уларнинг эгалари, ердан фойдаланувчилар, ижарачилар ва мулкдорлар ўртасидаги тақсимоти тўғрисидаги маълумотлар ҳамда ҳужжатлар тизими яратилган.

Вилоятда ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг давлат рўйхатидан ўтказилиши, майдонларнинг миқдори ва сифатининг ҳисобга олиниши, тупроқ бонитировкасини, ерларнинг қиймат баҳосини, шунингдек, ер кадастрига доир ахборотларнинг бир тизимга солиниши, сақланиши ва янгилаб турилиши бўйича муайян ишлар қилиняпти.

Лекин назорат-таҳлил натижалари қонун талабларини бажаришда ижобий ҳолатлар билан биргаликда, қатор муаммолар ҳам мавжуд эканлигини кўрсатди. Хусусан, вилоят ҳокимлиги томонидан қонунда белгиланган давлат ер кадастри юритилишини ташкил этиш ва назорат қилиш борасида олиб борилаётган ишларни етарли деб бўлмайди. Ҳокимлик томонидан давлат ер кадастри юритилиши устидан етарлича назорат мавжуд эмаслиги ҳамда қонун ва тегишли қонуности ҳужжатлар ҳақида фуқаролар ўртасида тушунтириш ишларига етарлича эътибор берилмаётганлиги натижасида айрим қонун бузилиши ҳолатлари келиб чиқмоқда.

Мажлисда муҳокама этилган масала юзасидан тегишли вазирлик, ташкилотларга аниқланган камчиликларни бартараф этиш, жойларда қонуннинг тўлиқ бажарилишини таъминлаш бўйича аниқ тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш зарурлиги тўғрисида тавсиялар берилди ҳамда қарорлар қабул қилинди.

Ўз мухбиримиз.

ШАРҚШУНОСЛАР САМАРҚАНДДА УЧРАШАДИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда)

навқирон Самарқанд шаҳрининг бу қадар юксак эътиборга сазовор бўлишининг сабаблари, асослари кўп. Ўрта асрларда «Ғарбда — Рим, Шарқда — Самарқанд», деган машҳур ибора бўлган. Чунки Европа цивилизациясининг шаклланишида Рим қандай вазифани ўтаган бўлса, Шарқ-да, Марказий Осиё маданияти тарихида Самарқанд ана шундай аҳамият касб этган.

Самарқанд Римнинг тенгдоши, дунёнинг энг кекса шаҳарлари ҳисобланувчи Афина, Бобил, Фива, Эребуни шаҳарлари қаторидадир. Марказий Осиёда эса унга тенгдош бирон-бир бошқа шаҳар йўқ. Самарқанд тимсолида тарих ва ҳақиқат, афсона ва ривоятлар уйғунлашиб кетган. Алломалар қадимдан Самарқандни «Ер юзининг сайқали», «Ер юзининг чеҳраси», «Заминнинг нур таралиб турувчи нуқтаси», «Мусулмон дунёсининг гавҳари», «Жаннати — фирдавсмонанд шаҳар» деб улуғлашган. Бундай ёқимли таърифларнинг эса тарихий, ҳаётий асослари бор.

Аввало, «Самарқанд — Аллоҳнинг назари тушган шаҳар», дейилишини мушоҳада қилиб кўрайлик. Дарҳақиқат, Зарафшон воҳаси жуғрофий жиҳатдан Осиёда ўзига хос, бетакрор имкониятларга эга бўлган ҳудуддир. Унинг қулай иқлими, бой табиати, ўсимлик ва ҳайвонот дунёси, суви, серунум замини, мавжуд захираларга эга эканлиги одамзотнинг ўтроқ яшаб қолиши учун жуда қулайдир. Шу боис, қадим аждодларимиз бу ерда муқим макон тутишган. Бундай ҳаёт тарзи эса, табиийки, шаҳар мақоми белгиларининг туғилиб, ривожланиб, такомиллашиб боришига асос бўлган. Ҳа, шунинг учун бу ерда ҳаёт жуда эрта бошланган. Бундан қарийб 20-25 минг йиллар муқаддам ибтидоий аждодлар шу ерда макон қурганлар. Бунга Самарқанднинг қоқ марказидаги ҳозирги «Ёшлар кўли» ёнидаги юқори тош даврига оид манзилгоҳ гувоҳлик бериб турибди. Айниқса, бу ердан ибтидоий одам — Homo Sapiensнинг жағ суяги топилганлиги диққатга молик. Бундан 5-6 минг йиллар муқаддам дастлаб ўтроқ деҳқончилик маданияти, бронзадан фойдаланиш шаклланган. Хуллас, уч асосий омил — табиий қулайлик, ўтроқ деҳқончилик маданияти, ҳадсиз металлургия базаларининг мавжудлиги воҳада урбанизация (шаҳарлашиш) жараёнининг милоддан аввалги X-VII асрлардаёқ бошланишига олиб келган. Бундай шаҳарлар эса ер юзида саноқлигина.

— Самарқанд тарихига ҳақиқат кўзи билан қараш қачондан ва қай тариқа бошланди? Унинг ёши қандай аниқланди?

— Самарқанд тарихига ва умуман, ўзбек давлатчилиги тарихига мамлакатимиз мустақилликка эришганидан кейингина тўғри нигоҳ ташлаш имконияти туғилди. Узоқ даврлар мобайнида бузилиб, камситишларга қоришиб келган ўтмишимиз Юртбошимиз жасорати, раҳнамолигида туҳматлардан тозаланди ва бу жараён давом этмоқда.

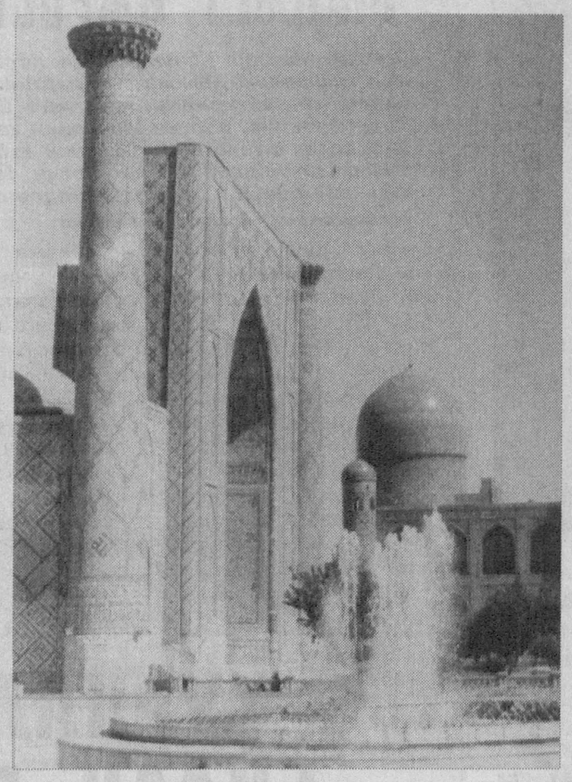

Президентимиз дастлабки кунларданоқ тарихчилар, археологлар ва барча сиёсатшуносларни, олимлар олдига ўзимиздаги ҳамда хорижий мамлакатлардаги мавжуд манбалар асосида ҳаққоний тарихимизни яратиш мавзусини қўйган эди. 2003 йил октябрь ойида Самарқандга ташрифи чоғида ҳам у киши шаҳарнинг ёшини энг қадимги давр археологик манбалари асосида қайта кўриб чиқиш, асосли ҳужжатлар, далиллар тайёрлашни тайинлаганди. Шундан сўнг, Самарқанднинг ҳақиқий ёшини аниқлаш ҳаракати бошланди ва бу хайрли ишга қатор хайрихоҳ мамлакатларнинг йирик институтлари, олимлари, лабораториялари бош қўшди.

Бу масалада археология фанигина аниқ маълумотларни бериши мумкин. Тадқиқотларнинг кўрсатишича, ҳозирги шаҳар ҳудудидан топилган Лолазор, Сартепа, Кўрғонча манзилгоҳларида одамлар эрамиздан олдинги биринчи минг йиллик бошларида яшаганлар. Бу жойларда ҳунармандчилик яхши ривожланган. Буни топилган, таҳлиллардан ўтказилган ашёлар яққол исботлаб турибди. Айнан ана шу манзилгоҳлар Самарқанд шаҳрининг пайдо бўлишига асос бўлган. Қадимги Самарқанднинг ўрни эса машҳур Сиёб бозори билан Сиёб дарёчасининг ўрталиғида бўлган. Яъни 219 гектар майдонда ястаниб ётган ҳозирги Афросиёб номи билан машҳур қўриқхона ўрнида бўлган. Афросиёб тепаликларининг тагидаги 30 метрга яқин маданий қатламлар миллатимиз тарихи, маданияти, санъати дурдоналарини ўз бағрида сақлаб келмоқда. Тепа қисмида мўғул вайроналари излари, ундан пастроқда қорахонийлар, сомонийлар даври, янада чуқуррокда араблар, туркийлар, кушонлар, юнонлар даврига оид ва бошқа тарихий маданий қатламларга дуч келасиз.

Афросиёб ҳаётининг энг қадимги даврлари шаҳарнинг шимолий томонидан топилган бўлиб, бу ерда эрамиздан олдинги VIII-VII асрларга оид мудофаа деворининг қолдиқлари очилди. Худди шу жойда шаҳар Аркининг қолдиқлари, яъни ҳарбий-маъмурий маркази топилди. Арк ҳар томондан баланд ва мустаҳкам мудофаа девори билан ўралган экан.

Шаҳарнинг ёшини аниқлашда Афросиёбдан 25-30 км. шимолда жойлашган Кўктепа шаҳри харобаларидан топилган ашёлар муҳим илмий аҳамият касб этади. Кўктепада кенг кўламда қазишма ишлари олиб борилиб, мудофаа деворлари, монументал бино, ибодатхона қолдиқлари очилдики, унда ишлатилган гувала ғиштлар, деворларнинг тузилиши айнан Афросиёбникига ўхшаб кетади. Далилий ашёлардан кўринадики, Зарафшон воҳасида шаҳар маданиятининг шаклланиши милоддан аввалги VIII асрларга бориб тақалади. Буни физиканинг радиокарбон (С 14) тадқиқот усули аниқлай олади.

Хуллас, Афросиёбда мудофаа девори тагидан ва бошқа жойлардаги қуйи маданий қатламлардан олинган намуналар дунёда тан олинган Франция илмий тадқиқотлар Миллий марказига қарашли Жив-Сюр-Ивест шаҳридаги кучсиз радиоактивлик лабораториясида тадқиқ қилинди. Лаборатория тадқиқотларида ҳам намуналар 2750 йиллик қадимиятга тааллуқли эканлиги исбот топди. Шу тариқа дунё археологлари Самарқанднинг Римга, афсонавий шоҳ Афросиёб — Алп Эр Тўнгага тенгдош эканини тан олишди.

— Эртага «Самарқанд шаҳрининг умумбашарий маданий тараққиёт тарихида тутган ўрни» мавзуида халқаро илмий симпозиум бошланади. Газетхонларимиз ушбу нуфузли анжуман хусусида ҳам маълумотларга эга бўлишни исташади.

— Аввало, симпозиумга мамлакат миқёсида катта тайёргарлик кўрилганлигини айтиб ўтиш лозим. СамДУ «Юбилей тадбирлари маркази» аъзолари алоҳида ажратилган, жиҳозланган зал ва хоналарда иш олиб бормоқда. Симпозиумнинг кун тартиби, дастури ва 6 та секцияси, секция раислари, илмий котиблари аниқлаб олинган. Чет эл ва республикамиздан тушган тезис (ёки материал)лар секцияларга ажратиб бўлинди.

Халқаро симпозиумга оид сайт ишлаб турибди. Самарқанд тарихини ёритадиган манбалар ва адабиётлар, матбуот материаллари жамғармаси мавжуд. «Самарқанд шаҳрининг дунё цивилизацияси тарихида тутган ўрни» мавзуидаги академик Яҳё Ғуломов номидаги «Ўзбек халқи ва унинг давлатчилиги тарихи» семинарининг 45-йиғилиши ўтказилди. Унда ЎзФА президенти Ш. Салихов семинарнинг Ўзбекистон тарихини ўрганишдаги ўрни, истиқболдаги вазифалари ҳақида гапириб, ушбу тадбир халқаро симпозиумга тайёргарлик босқичи сифатида муҳимлигини таъкидлади.

Симпозиум Регистон майдонида — Улуғбек мадрасасида 24 май куни тантанали тарзда очилади. Шу боис, ушбу ансамблда катта тайёргарлик ишлари кўрилди. Анжуманда республикамиздан ва Хитой, Россия, Австрия, Франция, Италия, Германия, Греция, Қозоғистон сингари кўплаб мамлакатлардан етакчи шарқшунослар, тарихчилар, археологлар иштирок этишмоқда. Шўъбаларда жами 150 дан зиёд маърузалар ўқилади.

Анжуман меҳмонлари Регистон меъморий мажмуаси, Шоҳи Зинда мажмуаси, Бибихоним ансамбли, Хўжа Дониёр мақбараси, Гўри Амир меъморий мажмуаси ҳақидаги ўзбек, рус ва инглиз тилларида тайёрланган буклетлар билан танишиш имкониятига эга бўлишади. «Самарқанд ҳақида...», «Самарқанд ҳақида ривоятлар», «Самарқанд» (тарихий маълумотнома), «Самарқандниng Амир Темур давригача бўлган қадимий манбалардаги тарихи» (рус тилида) сингари китоблар ҳам нашрдан чиқарилди. Бир сўз билан айтганда, халқаро симпозиумнинг юқори савияда ўтиши учун барча шароитлар яратилди.

Хулоса ўрнида шуни айтиш лозимки, Самарқанд Марказий Осиёдаги энг қадимий шаҳар бўлиб, у милоддан аввалги мингинчи йиллардаёқ Шарқ ва Ғарб цивилизацияларини ўзаро боғлаб турувчи, уларга ҳамиша янги-янги жило, куч-қудрат, нафас ато этиб турган маскан бўлган.

Суҳбатимизни муҳтарам Президентимизнинг қуйидаги фикрлари билан якунлашни лозим топган бўлардим: «Самарқанд диёри умумбашарият цивилизациясининг Рим сингари қадимий бешикларидан бири сифатида бутун ер юзида тан олиниши, унинг беқиёс табиати, кенг маънодаги унумдор замини, номлари жаҳон тарихига зарҳал ҳарфлар билан ёзилган мумтоз зотларни бергани билан барчамиз чексиз фахрланамиз». Зеро, Юртбошимиз туйган фахр барчамизга хосдир.

Суҳбатдош: Ўктам ҚУРБОНОВ.

Партия ҳаёти

Юртимиз мустақилликни қўлга киритган дастлабки кунлардан бошлаб, иқтисодий ва сиёсий ҳаётни ҳамда давлат бошқаруви тизимини демократлаштириш, суд ва ҳуқуқ тизимини либераллаштириш орқали кучли давлатдан кучли фуқаролик жамияти сари босқичма-босқич бориш масаласига алоҳида эътибор қаратди. Бугунга келиб, мамлакатимизда икки палатали парламентнинг шаклланиши, жамиятда парламент амалиёти ва анъаналарининг янги босқичга кўтарилиши ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан муҳим аҳамиятга эгадир.

ТАНЛОВГА МАРҲАМАТ

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси мазкур жараёнларнинг субъекти сифатида 12 йилдан бери умуминсоний қадриятларни эъзозлаш, уларни такомиллаштириш, миллий қадриятлар, меҳр-оқибат, иззат-икром, аждодлар мероси, маърифат каби фазилатлар ва хислатлар билан боғлаб, мамлакатимизда яшовчи халқлар, миллатлар ва элатларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ғоялари билан халқ ичига кириб бормоқда.

"Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонуннинг қабул қилиниши юртимиздаги барча сиёсий партиялар қатори "Миллий тикланиш" демократик партияси зиммасига ҳам катта масъулият юклади.

Шу боис, партиянинг ташкилий тузилмалари ва молиявий базасини мустаҳкамлаш, аъзолари сони ва бошқа партиявий масалалар бўйича жорий йилнинг апрель ойида Урганч шаҳрида партия Марказий кенгашининг сайёр Раёсат йиғилиши бўлиб ўтди. Унда юқорида номи зикр этилган Конституциявий қонундан келиб чиқадиган вазифалар, уларни амалга ошириш механизмини яратиш бўйича келишиб олинди. Бунга кўра, вилоят, туман ва шаҳар кенгашлари ҳамда бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада жадаллаштириш мақсадида **"Энг яхши бошланғич партия ташкилоти", "Вилоятнинг энг фаол кенгаши"** ва **"Йилнинг энг яхши вилоят кенгаши"** бўйича танлов эълон қилинди. Танловни ўтказишдан мақсад "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонуннинг мазмун-моҳиятини тарғиб қилиш, шу асосда ҳудудий ва маҳаллий партия кенгашлари ишини янада яхшилаш, партия фаолиятидаги тадрижий ўзгаришларни жадаллаштиришдир.

Танловдан кўзланган яна бир мақсад шуки, партия кенгашлари ўртасидаги узвий алоқани таъминлаш, аъзолар ва хайрихоҳлар сонини кўпайтириш, бир сўз билан айтганда, партиянинг ташкилий тузилмаларини мустаҳкамлашдир. Бу барча партия бўғинларидаги сифат ўзгаришларини таъминлаш, яъни узлуксиз ишлаш механизмини яратиш демакдир. Улар Марказий кенгаш — ҳудудий партия кенгашлари — туман ва шаҳар кенгашлари — бошланғич партия ташкилотларидир.

ЎзМТДП Марказий кенгаши Матбуот хизмати.

Наманган шаҳридаги 3-марказий поликлиникада бир кунда 220 нафар беморга хизмат кўрсатилади. Шифокор ва ҳамшираларининг муолажалари, ширин сўзлари, кўрсатаётган хизматларидан беморлар миннатдор.

СУРАТДА: ҳамшира Дилором МАМАДАЛИЕВА бемор соғлиғини кўздан кечирмоқда.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган сурат.

Молия тизими

БИРЖА УЛГУРЖИ БОЗОР

Биржа мунтазам равишда фаолият кўрсатувчи улгуржи бозорнинг энг ривожланган шакли бўлиб, унда товарлар алмаштирилади, қимматбаҳо қоғозлар сотилади. Маблағ етказиб берувчининг эркин муомаладаги пул воситаларини сафарбар этиш ва уни қимматли қоғозлар олди-сотдиси орқали инвесторлашнинг энг муҳим иқтисодий омилларидан бири фонд биржаси ҳисобланади.

Фонд биржаси — қимматли қоғозларнинг харидори бир-бирини топадиган жойдир. У қимматли қоғозлар бозорининг асосий эмитенти ҳисобланади ва уни фонд бозори деб ҳам аташ мумкин. Энг муҳими, биржада турли хил қимматли қоғозлар сотилади. Қимматли қоғозлар сифатини текшириш учун биржада эксперт комиссияси мавжуд. У қимматли қоғоз сотувга қўйилиши мумкин ёки йўқлигини ҳал қилади.

Фонд биржаларида савдолар амалга оширилади. Бир вақтнинг ўзида барча турдаги қимматли қоғозлар савдоси бажарилади. Тартиб бўйича ўтказиладиган савдода банклар, акционерлик жамиятлари акциялари, облигациялар ва бошқа қимматли қоғозлар харид қилинади. Савдо бошлангунча қимматли қоғозлар курслари аниқ бўлади. Котировка комиссияси қимматли қоғозларнинг бирламчи курсини эълон қилади, кейин савдо жараёни шаклланади. Узлуксиз равишда аризалар солиштирилади ва улар мос келса, куннинг исталган вақтида битим тузилади.

Биржа савдоларига битим тузиш ҳуқуқига эга бўлган ва эга бўлмаган шахсларга ҳам рухсат этилади. Битим тузиш ҳуқуқига фақат биржа ходимлари ёки уларнинг ишонч қоғози бўйича фаолият кўрсатувчи вакиллари эга бўлади. Битим тузиш ҳуқуқисиз биржа ходимларига, назорат қилувчи органнинг вакилларига савдо қилиш рухсат этилади.

Фонд биржасида хусусийлаштирилаётган корхоналарнинг қимматли қоғозлари билан савдолар кимошди савдоси шаклида электрон усул билан амалга оширилади. Электрон савдо тизимидаги барча операциялар биржанинг савдо залида ва унинг минтақавий бўлимларида жойлашган биржа савдоси электрон тизимининг барча терминалларидан (компьютерлардан) фойдаланилган ҳолда аниқ вақтда ўтказилади. Брокерлар савдо тизимига киришда тенг ҳуқуққа эга. Брокерлик идорасининг ҳар бир вакилига алоҳида терминал белгиланган бўлиб, унинг ёрдамида қимматли қоғозлар олди-сотдиси бўйича битимлар тузилади ва улар расмийлаштирилади. Уларга биржанинг маълумотлар базасида мавжуд бўлган эмитентлар ҳақидаги маълумотлардан фойдаланиш имконияти яратилган. Агар брокерлик идорасининг вакиллари тизимга кириш учун рухсатномага эга бўлмаса, брокерлик идораси бевосита савдо залида иштирок этаётган биржанинг мутахассиси орқали савдо қилиши мумкин.

Нодира ЗИЁДУЛЛАЕВА, Тошкент молия институти талабаси.

МАРКАЗДА ЯНГИ КУТУБХОНА

Пойтахтимизда фаолият юритаётган Интеллектуал лойиҳалар маркази турли мавзулардаги адабиётлар билан бойитилган кутубхонага эга. Бундан ташқари, яқинда Ресурс ва тараққиёт маркази ташкил этилди.

У турли хилдаги адабиётлар билан бойитилган бўлиб, бу ерда инглиз тилини ўрганишга тааллуқли бўлган китоблар, аудио ва видеотасмалар ҳатто, газеталарни ҳам топиш мумкин. Бундан ташқари чет тилида бемалол сўзлаша оладиган мутахассислар ташриф буюрувчиларга кўмак беришдан мамнун.

— Ходимларимиз илм олиш учун энг муҳим манбаларни танлашда ва улардан самарали фойдаланишда ўз кўрсатмаларини берадилар, — дейди марказ раҳбари Абдулазиз Дадахонов. — Тўлиқроқ маълумотга эга бўлишни хоҳловчилар бизнинг кутубхонага аъзо бўлишлари ҳам мумкин. Шунда улар ўзларига керакли маълумотларни билиб оладилар.

Марказга 14 ёшдан юқори китобсеварлар аъзо бўла оладилар. Аъзолик карточкаси олиб кутубхона ичидаги манбалардан фойдаланишингиз мумкин. Бундан ташқари, китоблар, аудио ва видео тасмаларни уйда фойдаланиш ҳуқуқини қўлга киритасиз. Шу билан бирга муҳокама клубларида бўлиб ўтадиган китобхонлик тадбирларида ҳам қатнаша оласиз. Бошқа кутубхоналардан бу ернинг афзаллиги шундаки, 2000 дан ортиқ китоб ва турли адабиётлар билан бойитилган марказ замонавий техника билан жиҳозланган.

Адибахон ҒАЙРАТ қизи. Азамат АҲМАД олган сурат.

Вилоят кенгашларида

«Миллий тикланиш» демократик партияси Тошкент вилоят кенгаши, Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти пойтахт вилояти филиали, ЎзМТДП Пскент тумани кенгаши ҳамкорлигида «Ўзбекистон ёшларининг сиёсий онгини оширишда сиёсий партиялар ва нодавлат нотижорат ташкилотларнинг ўрни ва роли» мавзуида тадбир бўлиб ўтди. Унда партия фаоллари, Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти ходимлари, фаол ёшлар иштирок этишди.

«МЕН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ»ГА АЪЗО БЎЛАМАН»

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, ЎзМТДП Тошкент вилояти кенгаши раиси Шарифа Салимова бугунги глобаллашув жараёнида ёшларнинг онги ва туйғуларини Ватанга муҳаббат, унинг истиқболи учун қайғуриш, жонбозлик кўрсатишга сафарбар этиш муҳимлигини алоҳида таъкидлади. Дарҳақиқат, ёшлик умрнинг энг гўзал ва навқирон даври. Унинг кучи, лаёқати Ватан манфаати билан чамбарчас боғлансагина истиқболли режалар самарасидан қувониш мумкин бўлади. Бу борада ҳамма вақт ҳушёр бўлиш, кучларни бирлаштириш, ёшларнинг ўз ўрнини топиб олишига кўмаклашиш зарур.

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти Тошкент вилояти филиали раҳбари Баҳодир Тоғаев ўз сўзида фуқаролик жамиятини қуришда демократик ислоҳотлар йўлидан бораётган мамлакатимиз фуқаролари, айниқса, ёшларнинг сиёсий мафкураси, онгини ошириш ҳамма вақт долзарб бўлиб қолаётганлигига эътиборни қаратди. Бу соҳада ёшларимизни ёт ғоялардан асрашимиз зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, Тошкент вилоят кенгаши «Аёллар қаноти» раиси Мунира Қориева мамлакатимизда аёлларга, хусусан, оналарга берилаётган эътибор хусусида тўхталди. Ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларида, айниқса, тадбиркорлик соҳасидаги ўзгаришлар тараққиёт омили бўлмоқда, деди нотиқ. Бу борада аёллар, хотин-қизлар фаоллиги ҳам сезиларли бўлаётганини алоҳида таъкидлаш зарур. Бироқ ҳар қандай оилада мўътабар зот — онанинг комила, зукко, оқила бўлиши фарзанд тарбиясига эътибори, жонкуярлиги билан баҳоланиши зарур. Бу мезон бизнинг азалий қадриятларимиз ва бугунги кунимиз мазмунига ҳам тегишлидир.

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти Тошкент вилояти филиали катта илмий ходими Замира Тошева ёшларнинг сиёсий ва маънавий савиясини оширишда бугунги кунда ННТлар фаолияти тўғрисидаги ёшларнинг фикрлари, жойларда улар ўртасидаги муаммоларни ҳал қилишда сиёсий партиялар, ўз-ўзини бошқариш органлари, шунингдек, бошқа жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда олиб борилаётган ишлар тўғрисида тўхталиб ўтди.

Партия Марказий кенгаши «Ёшлар қаноти»нинг етакчиси Акмал Рўзитоев ҳозир Ватанимиз ёшлари, уларнинг билими, куч-ғайратлари ҳамда ташаббусларини бирлаштириб, халқимиз фаровонлигини ошириш, мамлакатимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга йўналтирилаётганлиги, «Устоз — отангдек улуғ» деб ном олган умуммиллий ҳаракат дастурлари орқали амалга ошириб келинаётганлиги ва бу борада партия Марказий кенгаши «Ёшлар қаноти» томонидан таълим масканларида ёшлар орасида турли тадбирлар, учрашувлар, илмий-амалий семинарлар ўтказилаётганлиги ҳамда Тошкент вилояти кенгаши биринчи ўринни эгаллаб келаётганлигини таъкидлаб ўтди.

Тадбир давомида жонли мулоқотдан тўлқинланган ёшлар ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоб олдилар. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, ЎзМТДП Тошкент вилояти кенгаши раиси, шоира Шарифа Салимова «Ватан» шеърини ўқиб берди. Бундан ёшлар «Миллий тикланиш» демократик партияси ҳақида қандай таассуротга эга бўлганликларини ҳаяжон билан ифода этдилар. Жумладан, Пскент тумани 7-лицей ўқувчиси Хуршида Маматова ўз миннатдорчилигини қуйидаги сўзлари билан ифода этди:

«Мен сизлардан жуда миннатдорман! Шарифа опа Салимованинг «Ватан» шеъри, Ватанимиз ҳақида ёниб гапирган гапларидан жуда катта таассурот олдим. Бугундан эътиборан, энди менинг ҳам олдимда мақсадим бор. Мен ҳам энди сиз каби Ватаним учун керакли фарзанд бўлишга жону дилим билан ҳаракат қиламан ва «Миллий тикланиш» партиясининг аъзоси бўлишни ўз олдимга мақсад ва ният қилиб олдим!»

Тадбир қизғин баҳс-мунозаралар тарзида ўтди. Унинг сўнгида партия сафига янги аъзолар қабул қилинди ва уларга Тошкент вилояти кенгаши томонидан совғалар топширилди.

Доно АҲМЕДОВА, ЎзМТДП Тошкент вилояти кенгаши ходими.

Миллий дастур — амалда

Ўзбекистон — муқаддас замин. Бу юрт азиз авлиё, ҳакиму фузало, олиму донишманд, жаҳонгиру ҳукамоларга бешик бўлган. Шу тупроқ неъматларидан баҳра олиб улғайган зот борки, улар қалбида энг аввало эзгулик уруғлари ниш отади. Ҳа, бу шунчаки ҳавойи гап эмас. Ахир, дунё тамаддунига дастлабки тамал тошини қўйган олимларнинг аксарияти айнан бизнинг Ватанда камол топганлиги маълум-ку! Бинобарин, аждодлари қолдирган маънавий меросни авайлаб-асраш, уларни замон тараққиёти асосида юксалтиришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйган ёшларимиз чуқур илм олиш ва керакли ҳунарни эгаллаш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Буни Қарши шаҳридаги маданият коллежида ҳам кўриш мумкин.

ЕТУК МУТАХАССИСЛАР ДАРГОҲИ

Қарши маданият коллежида ёшлар маънавиятига алоҳида эътибор бериляпти

Махсус мухбиримиз ўқув юртида олиб борилаётган таълим-тарбия ишлари билан танишиб, унинг директори Абдурахмон БЕРДИЕВга бир неча саволлар билан мурожаат этди.

— Ростини айтсам, ўқув хоналарини кўриб, замонавий асбоб-ускуналарга қараб, ҳавасим келди. Таълим ислоҳотларини қай тариқа амалга оширилаётганлиги бизни қизиқтиради. Айтинг-чи, ишни нимадан бошлашга тўғри келди?

— Билим юртимиз дастлаб 1968 йилда маданият техникуми сифатида ташкил топган. Мустақилликдан сўнг 1999 йилда эса коллежга айлантирилди. Шундан кейин зиё маскани замонавий талаблар асосида техник ускуналар, ихтисосликка тўлиқ жавоб бера оладиган зарур қўлланмалар билан қайта жиҳозланди. Айни пайтда тажрибали, ўз касбининг моҳир устаси бўлган мураббий ва тарбиячилар ишга қабул қилинди. Уларнинг 32 нафари олий тоифали ўқитувчи ҳисобланади. Бу ерда 5 нафар Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, 2 нафар Республика Бадиий академияси аъзоси, 3 нафар фан номзоди, бир неча касб-ҳунар ва халқ таълими аълочилари меҳнат қилишади. Улар орасида "Шуҳрат" медали совриндори ҳам бор. Кўриниб турибдики, ёшларни ҳар томонлама камол топиши учун ҳеч бир истисносиз барча қўлайлик ва имкониятлар мавжуд.

— Талабалар ўқув даргоҳида олган назарий билимларини амалда синаб кўришаяптими?

— Албатта, амалиётда синаб кўрилмаган билим фойдасиздир. Тўғриси, назарий билимларни амалиёт билан мустаҳкамламасак, вақтни бекуда ўтказган бўламиз. Бунга эса асло ҳаққимиз йўқ. Ўқувчилар маънавий камолоти учун ихтисослик кўникмаларини шакллантириш шарт қилиб қўйилган. Шу боис кенг қамровли тадбирлар тез-тез ўтказилиб келинмоқда. Бу эса иштирокчиларнинг нафақат малакаси, балки илм олишга бўлган қизиқиш ва иштиёқининг янада ошишига сабаб бўлмоқда. Бир сўз билан айтганда, ёшларимиз ҳаётда ўз ўрнини топишга астойдил интилмоқда. Инчунун, фуқаролик жамиятини барпо этишда, ҳуқуқий-демократик давлатни вужудга келтиришда йигит-қизларимиз фақатгина чуқур билимга эга бўлиб қолмасдан, балки мамлакатимиз ривожини таъминлай оладиган мутахассисликни пухта ўзлаштиришлари ҳам керак. Уларда ватанпарварлик туйғусини кучайтириш орқали ўз халқига чексиз меҳр-муҳаббат ила сидқидилдан хизмат қилиш ҳиссиётини мустаҳкамлашини истаймиз. Бу борада талай ишларни амалга оширдик. Чунончи, "Ўзбекистон — Ватаним маним" кўрик-танлови, атоқли адиб ва шоирларимиз ижодига бағишланган қизиқарли давра суҳбатлари, иқтидорли ёшлар ўртасида аниқ фанлар бўйича баҳсталаб кечалар уюштириб турамиз.

— Ҳозиргина ёшларимизнинг маънавий камолоти хусусида гап очдингиз. Бунга қандай эришилаяпти?

— Аввало, шуни айтиш лозимки, бизда аниқ режа асосида иш юритилади. Шунга мувофиқ бир қанча ихтисосликлар бўйича тўгараклар фаолият кўрсатмоқда. Айниқса, Одилжон Исмоилов раҳбарлик қилаётган "Анъанавий ижрочилик", бастакор Қўчқор Дўстмуродов етакчилигидаги "Яккахон қўшиқ, миллий чолғу асбоблари асосида ансамбллар ташкиллаштириш", Бекач Беканжиева бошқараётган "Оммавий тадбир ва байрамлар режиссураси", Файзулла Жўраев бошчилигидаги маданий-маърифий ишлар машғулотларининг самарадорлиги яққол кўзга ташланмоқда. Бунда ўқитувчиларимиз томонидан яратилган янги ўқув-услубий қўлланмалар, махсус дарсликлар асқотаётганлигини ҳам таъкидлаш жоиз. Фаол талабаларимиз вақтли матбуотларда тез-тез чиқиш қилиб туришибди.

Маънавий камолот нафақат чуқур илмли бўлишни, мутахассисликни пухта ўрганишни, балки соғлом авлодни вояга етказишни ҳам талаб қилади. Шунинг учун ёшларимизнинг жисмонан бақувват бўлиб ўсишларига алоҳида эътибор бераяпмиз. Бу соҳада Баҳриддин Раҳмонов, Рустам Эшмуродов, Ғайрат Соатов, Самад Бердиев, Исмигул Ражабова сингари мураббийларнинг хизматлари катта бўлаётир.

— Талабаларнинг ижтимоий ҳаётдаги фаолигини яна қайси жабҳаларда кўриш мумкин?

— Халқимизда тарбиячининг ўзи тарбияланган бўлиши керак, деган гап бор. Руҳан тетик, юксак маънавиятли, соғлом ва келажакка қатъий ишонч билан интилувчи ҳамда кенг билимга эга бўлган устозларгина олдига қўйилган масъулиятли вазифани уддалаши мумкин. Фақат шундайлар ҳар жиҳатдан ўқувчиларга ибрат бўла олишади. Билим юртида бундай ўқитувчилар кўп. Масалан, Нормурод ака Ражабовнинг хизматлари алоҳида таҳсинга сазовордир. Унга кўмакдош бўлган Воҳид Ражабов ҳамда, Фахриддин Умаров сингари устозлар барчага намуна бўлишяпти.

Коллежимизда элимизга муносиб фарзандлар улғаяётганлигидан мамнунмиз. Андижонда ўтказилган "Баркамол авлод" спорт мусобақаларида ўқувчи Раҳим Рўзиев 100 метрга югуриш бўйича ғолибликни қўлга киритиб, олтин медални олишга муваффақ бўлди. "Келажак овози" республика кўрик-танловида иштирок этган Ориф Хидиров эса совриндор бўлди. "Ўзбекистон — ёш рассомлар нигоҳида" кўригида Рўзигул Темирова иккинчи, "Ёш истеъмолчи — 2007" танловида Низомиддин Умиров биринчи ўринни банд этди. Информатикадан Суҳроб Абдурахмонов, кимёдан Моҳичеҳра Худойназарова, математикадан Жамила Шодиевалар энг юқори поғонани эгаллашди. Шунингдек, илмга чанқоқ ёшларимиз "Ўйла, изла, топ" ёки "7х7" интеллектуал телевизион ўйинларида "Нахшоб" номи билан мунтазам қатнашиб туришади. Бу йил улар республикада фахрли учинчи ўринга чиқишди. Бундан ташқари, болалар кучи билан ишлаб топилган маблағлар ҳисобидан хайрли тадбирлар ҳам ўтказилмоқда. Масалан, Ижтимоий ҳимоя йили муносабати билан кам таъминланган оилалар фарзандларига 50 минг, "Беклар" маҳалласидаги ночор кишиларга 610 минг, Хотира ва қадрлаш кунида эса Қарши шаҳрида истиқомат қилаётган уруш ва меҳнат фахрийларига қирқ минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди.

— Ўқувчиларнинг яхши таҳсил олишлари учун яна қандай шарт-шароитлар яратилган?

— Албатта, ёшларнинг чуқур илм олишлари учун кенг имкониятлардан ташқари, уларга қулай шарт-шароитларни ҳам яратиб бериш керак. Яқинда 100 ўринга мўлжалланган икки қаватли талабалар турар-жойи барпо этилди. Узоқ қишлоқлардан келиб ўқиётган ёшлар ўша ерда яшашяпти. Унда маънавият ва маърифат хонаси мавжуд. Керакли адабиётлар, рўзнома ва ойномалар бор. Бу йил коллежимиз 35 номдаги газета, 12 номдаги журналга обуна бўлган. Қисқаси, маънавий камолотга эришишда нимаики зарур бўлса, уларни муҳайё этганмиз. Мақсадимиз — эртага жамиятимиз равнақини таъмин этувчи ёшларни ҳар томонлама етук мутахассис қилиб тарбиялашдир. Бинобарин, бу йўлда бор имконият ва иқтидорни ишга солиб, шижоат билан меҳнат қилишни ўзимизнинг касбий бурчимиз деб ҳисоблаймиз.

Суҳбатдош: Эминжон ЮЛДОШЕВ.

Тошкент — Ислом маданияти пойтахти

ТАРИХИЙ ВОҚЕАГА БАҒИШЛАНДИ

Таълим, фан ва маданият масалалари бўйича Халқаро ислом ташкилоти — Ислом конференцияси ташкилоти (ISESCO) томонидан 2007 йилда Тошкент шаҳрига Ислом маданияти пойтахти мақоми берилиши муносабати билан жойларда йиғилишлар, анжуманлар ўтказилмоқда.

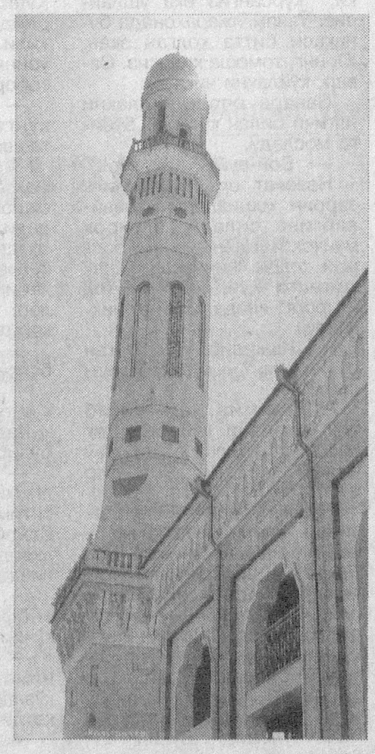

Қашқадарё вилояти ҳокимлиги ва Китоб туманидаги Хожа Бухорий номли ислом билим юртининг ташаббуси билан ўтказилган илмий-амалий анжуман ҳам шу тарихий воқеага бағишланди.

Тадбирда Китоб тумани ҳокими Л. Раффоров, Ўзбекистон мусулмонлари идораси раисининг ўринбосари Абдураззоқ Юнусов, исломшунос тадқиқотчи Элдор Иброҳимов сўзга чиқиб, диёримиздан етишиб чиққан, ислом оламида катта нуфузга эга бўлган алломалар, улар қолдирган бебаҳо мерос, мустақиллик йилларида мамлакатимизда диний масалаларда амалга оширилган улкан ишлар ҳақида гапириб, Тошкентга бундай юксак мақом берилишида бу омилларнинг аҳамиятига алоҳида тўхталдилар. Тошкент ислом университети Манбалар хазинаси директори, тарих фанлари доктори Убайдулла Уватовнинг маърузаси ислом маданияти ривожига салмоқли ҳисса қўшган насафлик ва кешлик алломаларнинг ҳаёти ҳамда меросларини ўрганиш долзарблиги ҳақида бўлди. Бу борада Қарши давлат университети қошида «Насафийлар ва кешийлар меросини ўрганиш илмий маркази»нинг ташкил этилганлиги айни муддао бўлгани, эндиги асосий вазифа эса марказнинг фаолиятини кучайтириш эканлигига тўхталди.

Анжуманда Қашқадарё вилоят ҳокими Н. Зайниев қатнашиб, илмий-маънавий, маърифий соҳаларда вилоятда амалга оширилган кенг кўламли ишлар ва келгусидаги вазифалар ҳақида сўзлади.

Дилбар УБАЙДУЛЛАЕВА, Тошкент ислом университети талабаси.

Қарор ва ижро

МИЖОЗ БАНК УЧУН ЭМАС, БАНК МИЖОЗ УЧУН

— дейди «Саноатқурилишбанк»нинг Қорақалпоғистон минтақавий филиали бошқарувчиси Тонготар Толепов

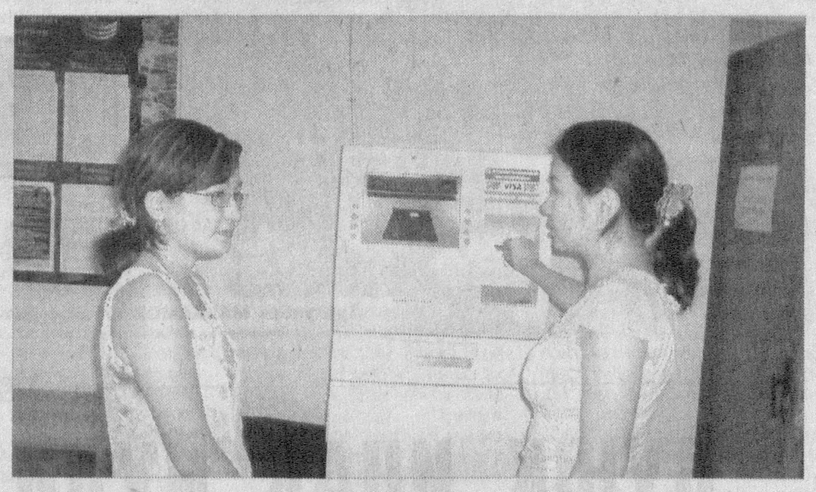

"Саноатқурилишбанк"нинг тизимида бугун "Мижоз банк учун эмас, банк мижоз учун" шиори ўзининг амалий ифодасини топмоқда. Юртимиз равнақи, Ватанимиз тараққиёти йўлида мижозларга сидқидилдан хизмат қилишдек олижаноб мақсадларни кўзлаган молиявий муассасанинг кўп минг кишилик жамоаси учун бу албатта, юксак шараф ва катта масъулият ҳамдир. Банкнинг Қорақалпоғистон минтақавий филиалида ҳам кейинги пайтда мижозларга хизмат кўрсатишни такомиллаштириш юзасидан муҳим ишлар қилинмоқда. Президентимиз ва Вазирлар Маҳкамасининг қарорларидан келиб чиқиб белгилаб берилган вазифаларни изчил амалга оширмоқда. Банк ўз молиявий барқарорлигини мустаҳкамлаш билан биргаликда асосий кўрсаткичларнинг ўсишига ҳам эришаяпти. Мижозларга сифатли хизмат кўрсатиб, кўзланган режаларни пухта адо этмоқда.

— Ўз ишини битириб, муаммосини ҳал этган мижозларимизнинг бир оғиз ширин сўзию, раҳмати бизга рағбат бағишлайди, — дейди минтақавий филиал бошқарувчиси Тонготар Толепов. — Саъй-ҳаракатларимиз яхши самара бераётганидан қувонамиз. Эл раҳмати бизнинг меҳнатимизга берилган баҳодир.

— Бугун минтақавий филиал тасарруфида 2 та филиал, 7 та мини банк, 3 та амалиёт ва 11 та жамғарма кассаси, 7 та валюта айирбошлаш шахобчаси фаолият кўрсатмоқда. Шу билан бирга коммунал тўловларни қабул қилиб олувчи тўртта махсус ва учта жамғарма кассаси мавжуд.

Иқтисодиётнинг реал секторини кредитлаш ҳар доимгидек жамоа фаолиятининг устувор йўналишига айланган. Кредит маблағларининг катта қисми шу соҳага йўналтирилмоқда. Жорий йилнинг 1 апрель ҳолатига кўра минтақавий филиалнинг кредит қўйилмалари 8 миллиард 344 миллион сўмни ташкил этди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3,3 миллиард сўм ёки 36 фоиз ўсишга эришилди. Мижозларга 1 миллиард 588 миллион сўм кредит маблағлари ажратилди. Кредит бўлими бошлиғи Бекбўсин Султонмуродов таъкидлаганидек, банк мутахассислари кичик бизнес корхоналарини кредитлашга ва тадбиркорликни ривожлантиришга йўналтирилган лойиҳаларни фаол амалга ошириб келмоқда. Жорий йилнинг 1-чорагида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига 395 миллион сўм, шу жумладан, инвестицион лойиҳаларга 268 миллион сўм ва микрокредитларга 127 миллион сўм маблағ ажратилди. Натижада 140 га яқин янги иш ўринлари яратилди. Жорий йилнинг 1 апрель ҳолатига кўра, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига ажратилган кредит қўйилмаларининг қолдиғи 1,8 миллиард сўмни ташкил қилди.

Молиявий муассасанинг бевосита молиявий кўмаги билан ўтган йили Қўнғирот сода заводи қурилиши ниҳоясига етказилди ва август ойида биринчи маҳсулот ишлаб чиқарилди. Тайёрланаётган маҳсулотлар ички бозорда қандай харидоргир бўлса, хорижда ҳам унга талабгор кўп. Қўнғирот сода заводи республикамиз иқтисодиётининг фахридир.

"Нукус табак" масъулияти чекланган жамияти ҳам молиявий муассасанинг мижози ҳисобланади. Унга 12 миллион сўм миқдорида полиграфия маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлашга мўлжалланган "Ромаер 413" дастгоҳини сотиб олиш учун уч йил муддатга кредит ажратилди. Бунинг эвазига жамият имкониятини яхшилаб олди. Қўшимча олтита янги иш ўрнига эга бўлди. Жамоа айни пайтда матбаа маҳсулотлари ишлаб чиқариш билан шуғулланмоқда. Мактаб ўқувчилари учун дафтар, идора ва ташкилотлар учун иш юритиш журнали, шу билан биргаликда бошқа харидоргир маҳсулотларни буюртмачиларга етказиб бермоқда. Нукус шаҳридаги "Тадбиркорхизмат" кичик корхонасига кийимларни кимёвий усулда тозалаш цехини ташкил этиш мақсадида уч йил муддатга ажратилган 48 миллион сўм миқдоридаги маблағ ҳам ўз самарасини бермоқда. Бир кунда 60 та кийимни тозалаб бериш қувватига эга бўлган жамоанинг хизмати элга манзур бўляпти. Ахир, кичик корхона бутун шаҳарда катта эҳтиёж сезилаётган, аммо ҳали бирорта ҳам тадбиркорнинг хаёлига келмаган ишни йўлга қўйди. Цехга 12 нафар ишчи меҳрини, қалб қўрини бағишлади. "Эльдар — Сардар" хусусий фирмаси жамоаси ҳам бугун минтақавий филиал ходимларидан мамнун. Жамоанинг печенье маҳсулотлари ишлаб чиқариш орзуси шу банк орқали рўёбга чиқди. Уч йил муддатга 40 миллион сўм кредит олган фирма печенье маҳсулотлари тайёрловчи замонавий ускуналарни сотиб олди. Унда айни пайтда 5 нафар маҳаллий ёш самарали меҳнат қилмоқда.

Молиявий муассасанинг пул маблағларини оператив бошқаришга, ҳисоб-китобларни сифатли ўтказишга, ўз навбатида вақтни тежашга хизмат қилувчи "Мини банк" дастурининг самарали фаолиятини алоҳида таъкидлаш жоиз. Унинг таркибидаги еттита мини банк Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорларига мувофиқ иш юритиб, 158 та қишлоқ хўжалик корхонасига намунали хизмат кўрсатиб келмоқда. Мини банклар томонидан фермер хўжаликларига шу йилнинг биринчи чораги давомида пахта ва ғалла етиштириш учун 167 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредит ажратилганлиги фикримизнинг исботидир.

Президентимизнинг 2006 йил 23 мартдаги "Шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларида чорва молларни кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорига мувофиқ ўтган йили банкнинг ўз маблағи ҳисобидан 192 нафар мижозга қорамол ва соғин сигир олиш учун 150 миллион сўмлик микрокредитлар, иш билан таъминлашга кўмаклашиш жамғармаси ҳисобидан 95 нафар мижозга 162 бош қорамол ва соғин сигир сотиб олиш учун 57 миллион сўмлик микрокредитлар ажратилди. Жорий йилнинг 1 чораги давомида эса банк ўз маблағи ҳисобидан 72 нафар мижозга 100 бош қорамол ва соғин сигир сотиб олиши учун 65,1 миллион сўм миқдорида микрокредитлар, бандлик жамғармаси маблағлари ҳисобидан эса 6 нафар мижозга қорамол ва сигир сотиб олиши учун 3,8 миллион сўм миқдорида микрокредитлар ажратди.

— Шуни алоҳида эътироф этмоқ жоизки, мамлакатимиз раҳбарининг мазкур Қарори халқимизнинг ижтимоий аҳволини яхшилашга ҳисса қўшмоқда, — дейди минтақавий филиал бошқарувчиси Тонготар Толепов. — Масалан, "Қизилқум" фуқаролар йиғинида истиқомат қилаётган Куандик Сувановнинг оиласи кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож оила ҳисобланади. Уйдагиларнинг бирортаси ҳам ҳеч қаерда ишламайди. 4 нафар ўғли мактабда ўқийди. Унга 950 минг сўм кредит ажратганимиздан кейин хонадонга қут-барака кирди. Сигир сотиб олиб, оила чорвасини йўлга қўйди. Отасининг ёнига кирган фарзандлари ҳозир сигирни боқиб, бузоқни меҳр билан парвариш қилишмоқда. Дастурхонларидан сут, қатиқ аримаяпти.

— Бизда "CONTACT", "MIGOM", "INTEREXPRESS" ҳалқаро пул ўтказиш тизими жорий этилган, — дейди минтақавий филиал бошқарувчиси ўринбосари Эрпўлат Абибуллаев. — Улар орқали дунёнинг исталган жойига саноқли дақиқада пул ўтказиш мумкин. Жорий йилнинг биринчи чорагида 1501 нафар мижознинг чет эллардан ўтказган пули келиб тушди ва 83 нафар мижоздан чет элларга пул ўтказмалари амалга оширилди. Аҳоли омонатлари қолдиғи йилнинг биринчи чораги ҳолатига 3 миллиард 902 миллион сўмни ташкил қилди. Омонатчиларимиз сони эса салкам 56 минг нафарга етди.

Президентимизнинг 2006 йил 3 августдаги "Пластик карточкалар асосида нақд пулсиз ҳисоб-китоб тизимини янада ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарорига мувофиқ минтақавий филиал 79 та терминал ва 1 та банкомат ўрнатди. Улар темир йўл ва авиакассани, автомобилларга ёнилғи қуйиш шахобчаларини, савдо ва хизмат кўрсатиш тармоқларини, умумий овқатланиш корхоналарини, алоқа бўлимларини қамраб олган. Банк жамғарма кассаларининг ўзида ҳам 11 та терминал ўрнатилган. Шунингдек, минтақавий филиал ва унинг тасарруфидаги шохобчаларда пластик карточкалар орқали тўловларни амалга оширишни жорий қилиш ва янада кенгайтириш режалаштирилмоқда. Чунки бу қулай усул кўпчиликка қўл келаяпти.

Молиявий муасссаса хизмат кўрсатаётган мижозлар сони бугун 1628 нафарга етган. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан таққослаганда бу 263 та кўпдир. Мижозлар орасида "Ўзнефтьгаз" миллий холдинг компанияси, "Ўзбекэнерго" ва "Ўзкимёсаноат" компаниялари корхоналари ҳам бор. Мижозларга қўлайлик яратиш мақсадида жамоа яқинда Қўнғирот сода заводининг ёнида мини банк очди. Бу ерда банк операцияларини бирга бошқа тўловлар ҳам бемалол амалга оширилмоқда.

Рустам АҲМАДАЛИЕВ.
СУРАТЛАРДА: жамоа фаолиятидан лавҳалар. ®

Мулоҳаза

«МАЛИКА» БЎЛОЛМАГАН ҚИЗЛАР

ёхуд битирув оқшоми арафасидаги воқеа

Икки қизи дарвозадан очилиб-сочилиб кириб келганлигини кўриб, Назокат опанинг чеҳраси ёришди. Санобар қўлидаги каттакон целлофан халтани айвондаги супага қўйди-да келиб, онасини "ачом"лаб олди.

— Раҳмат сизга, аяжон. Шундай антиқасини олдикки, кўрсангиз ёқа ушлайсиз. Ўзиям ижарахонада бунақаси битта қолган экан. Юринг, томоша қиласиз. Севар, кўйлакни чиқар!

Севара оппоқ кўйлакни илгичи билан кўтариб бўйига мослади.

— Вой-вуй! Бунча зўр!

Назокат опа кўйлакнинг заррин ҳошияларини авайлабгина силади, ялтироқ мунчоқларидан кўзини узолмай қолди. Айниқса, кўкрак қисмига қўндирилган "оқ атиргул" янада ажойиб чиққанди.

— Ишқилиб, мен берган пул етдими? — сўради у қизларидан.

— Ўзимиз ҳам йиғиб юрганимизни қўшдик. Энг асосийси, кўйлак худди орзу қилганимиздек. Яна бир марта раҳмат сизга, аяжон!

Назокат опа ич-ичдан севинди. Ахир, катта қизи бу йил коллежни, кичиги эса мактабни битираяпти. "Битирув кечасига оқ кўйлак олишимиз керак", — деб туриб олдилар. Она аввалига кўнди, лекин кейин суриштириб билсаки.... Қизлари айтаётган кўйлак ижарахонада фалон пул! Аммо обермаса бўлмайди. Бунинг сабаблари бор.

Назокат опа эри билан ажрашганида катта қизи уч ёш, кичиги ўн бир ойлик гўдак эди. Санобар нимжон туғилган, кўп касал бўларди, "дадажониси" уйдан кетганидан кейин баттар ичикиб ётиб қолди. Назокат опа Севарани кўшни аёлга ташлаб, кун бўйи Санобарни дўхтирма-дўхтир олиб юрарди. Ахийри қизчасига ташхис қўйишди. Унинг юраги хаста экан!

Ўшандан буён она Санобарга қаттиқ гапирмайди, уни аяйди. Кичиги Севара пишиққина, тили ҳам бурро. Назокат опа бозорда унчамунча савдо сотиқ қилиб топганини шу иккала қизига сарфлайди. Кўнгиллари ўксимасин дейди. Бугун шу икки қизи қувонгани сайин ўзининг ҳам кайфияти тобора кўтарилмоқда.

— Бу кўйлакни неча кунга олдинглар? — ташвишланиб сўради у.

— Эртага бизнинг мактабимизда битирув оқшоми, мен кияман, — деди Севара хушчақчақ ҳолда. — Индинга опам коллеждаги зиёфат кечасига кийиб борадилар. Кўрасиз, ҳаммани қойил қолдирамиз.

— Илоҳим, шундай бўлсин....

Аммо, эртанги кун тушга яқин Санобар кўчадан анча ҳомуш бўлиб қайтди.

— Нима гап? Тинчликми? Мазанг бўлмаяптими? — Назокат опа Санобарнинг ранг-рўйи бир аҳволда эканлигидан ташвишга тушди.

— Ая, ҳалиги.... бизнинг зиёфатимиз ҳам бугунга кўчирилибди.

— Вой, ўлмасам?! Энди нима бўлади? — онанинг кўзлари катта-катта очилиб кетди.

— Билмасам, — пичирлади қиз.

Худди шу пайт Севара кириб келди.

— Ҳовли ўртасида онабола нимани гаплашиб турибсизлар? Ундан кўра менинг сочимга бир қаранглар, қалай, зўрми? Бунақа турмаклашни ўн минг сўм дейишди. Аранг етти мингга кўндирдим. Муҳими, ўзимга жуда ёқди, сизлар ҳам қаранглар-чи, — қиз соч турмагини кўз-кўзлаб у ёқдан-бу ёққа айланди, сўнг опаси ва онаси юзидаги ташвишли ҳолатни кўриб тўхтаб қолди.

— Нима бўлди? Хафа кўринасизлар? Сано, гапир!

— Севар, биласанми, бизда ҳам бугун зиёфат экан. Шуни ўйлаб бошим қотиб турибди.

— Эртага бўлиши керак эди-ку? — Севаранинг боягги қувноқлигидан асар ҳам

қолмади.

— Бир домламизнинг эртага вақтлари йўқ экан, шунга бугун ўтказамиз дейишди...

Севара опасига тик қаради:

— Хўш, у ҳолда кўйлак нима бўлади? У битта-ку?

Санобар индамай ерга қаради. Назокат опа гапга аралашди:

— Кўйлакни опанг кияди. Сен сингил бўлиб бунақа пайтда унга ён босишинг керак, қизим.

— Мен-чи, мен нима қиламан? Ҳамма қизлар ясаниб, зўр бўлиб боришса-ю, мен оқ кўйлаксиз даврада ўтираманми? Йўқ, бунга рози бўлолмайман!

— Рози бўласан, ёшинг кичикми, рози бўлмай иложинг йўқ! Онангнинг ҳурматини қилсанг-чи? Ё шунақа беодобмисан? — дея Назокат опа кичик қизига ғазаб билан қаради.

Севара йиғлаб юборди.

— Сиз доим опамни аяйсиз, менга қолганда уришганингиз уришган. Опам яхши, мен ёмон, тўғрими? Айтинг!

— Менга иккаланг ҳам бараварсанлар. Лекин опанг учун шу битта кўйлакдан воз кечсанг нима қилибди? У бор-йўғи бир матоҳ экан-ку, Санобар опа бўлиб шунгаям арзимайдими? Ўйлаб кўр, қизим.

Севара ҳозир ҳеч нарсани ўйлашни хоҳламасди. У фақат шу антиқа кўйлакни кийиб йўлга тушгиси, у ёқда қизларнинг кўзини ўйнатиб, ҳаммаҳамманинг эътиборида бўлишнигина истарди. Шунинг учун ҳам айни пайтда муросага унинг асло тоқати йўқ эди.

— Санобар, қизим. Сен кўйлакни кийгинда, соч-почингни тартибга келтир. Тағин зиёфатингдан кеч қолиб ўтирма. Мен Севарага ўзим тушунтираман. Борақол болам.

Опаси ичкари уйга қадам қўйиб улгурмасидан, Севара қичқириб юборди:

— Тўхтанг! Кўйлакка қўлингизниям теккиза кўрманг. Уни ким кийишини ҳозир ўзим айтаман! — қизнинг ранги оқариб кетган, кўзлари тобора олайиб борарди. Севара ғайритабиий бир ҳолатда опасини туртиб ўтиб, тўрдаги ўйга кириб кетди.

— Тавба, бу қиз жинни бўлиб қолибди, ўзи.

Назокат опа айвондаги супага бориб ўтираркан, оғир "уҳ" тортди. Худди шу пайт Севара ичкаридан отилиб чикди, қўлида ўша кунги кўйлак солинган елим халта, кўз қарашлари бежо эди. У тўппа-тўғри ошхона томон юрди. Эшик ичкаридан "шилқ" этиб қулфланганидан кейин Назокат опанинг хаёлига ёмон ўй келди. Ўрнидан турди-ю, ошхона томон югурди.

— Ҳой, аҳмоқ қиз! Тўхта, нима қилмоқчисан? Эшикни оч, деяпман!

Газ печи устида нимадир лов этиб ёнди. "Чирс-чирс" этган товуш эшитилди. Олов кўтарилиб сўнг пасайди, охири сўнди қолди.

Севара эшикни очиб ташқарига чикди, шу онда унинг юзида заҳарханда табассум зоҳир бўлган, ҳалигина бежирим кўринишдаги соч турмаги бузилиб, сал пахмайиброқ қолганди. Ўзиникига ўхшамаган овозда деди:

Мана, опажон, кўйлак энди иккимизгаям йўқ...

Назокат опа қизининг бу кутилмаган ишидан ҳали ҳушини йиғиб олишгаям улгурмай туриб "гурс" этган товушдан бир чўчиб тушди. Орқасига ўгирилиб, "вой" деб юборди.

— Санобар, болам, сенга нима бўлди, кўзингни оч! Ҳой, Севар, югур, дўхтир чақир! "Тез ёрдам" чақир! Санобар, болам, кўзингни очсанг-чи?!

Уколдан сўнг Санобар кўзини очди. Яна юмди. Ухлади. Узоқ ухлади.

— Аяжон, опамга... опамга нима бўлди? — Севаранинг товушида қўрқув бор эди.

— Унинг юраги касал. Кўпдан бери шундай.

— Нима? Нега буни айтмагансиз?

"Ҳа-я, нега айтмадим?! Балки опасининг хаста эканини Севарага илгарироқ билдирганимда у ҳам менга ўхшаб Санобарни бироз аямасмиди? Ўшанда ҳозиргидек аҳволга тушмаган бўлармидик?.."

Назокат опа шу топда ҳаммаси учун фақат ўзини айбларди. Лекин бу тўғримикан? Ижарага олинган қимматбаҳо кўйлакнинг ҳеч кутилмаганда ёндирилиши, битирув оқшомининг "малика"си бўлолмаган икки қизнинг изтиробу аламлари, бугунги воқеадан ўзини йўқотаёзган онанинг юзу кўзидаги чуқур қайғу...

Аслида буларнинг барчаси мактабни битиришдаги муаммолардан биттаси эмасмикан?

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА.

Жаҳон ҳафта ичида

Сурия воситачилигида қурол олмоқчи

Сурия Эронга камида 50 тадан 10 тагача ҳаво ҳужумига қарши ҳимоя тизимини сотмоқчи. Айни пайтда расмий Дамашқ ушбу қурилмаларни Россиядан харид қилмоқда. Бу ҳақда Исроилнинг «Ҳааретз» газетаси хабар тарқатди. Манбада келтирилишча, ушбу маълумот мазкур масалада музокалар олиб бораётганларнинг яқинларидан олинган. Унга кўра, 2008 йилнинг охирига қадар Сурия Эронга бундай тизимни етказиб беради. Расмий Дамашқ икки давлат ўртасида воситачилик қилгани учун каттагина маблағ ишлаб олади.

Энг қиммат ҳовли қанча?

«Forbes» журнали АҚШдаги энг қиммат уйларнинг рўйхатини эълон қилди. Биринчи ўринни Саудия Арабистонининг АҚШдаги собиқ элчиси шаҳзода Бандар бин Султон бин Абдул Азизга тегишли «Hala Ranch» эгаллади. Унинг қиймати 135 миллион долларга баҳоланди. Ҳовли 38,2 гектар майдонни эгаллаган. Кейинги ўринни Версал саройи услубида қурилган Беверли-Хилздаги «Fleur de Lys» эгаллаган. Унинг баҳоси 125 миллион долларни ташкил этди.

Ҳаётимизни ўзгартирган кашфиётлар

«USA Today» газетаси XX аср охирида инсоният ҳаётини ўзгартириб юборган 25 та кашфиёт рўйхатини чоп этди. Унда қўл телефони, ноутбук, DVD, рақамли фотоаппарат, рақамли ҳамда плазма экранли телевизор, электрон тўлов услуби, интернет биржаси, уй сунъий йўлдоши каби кашфиётларнинг ҳаётга кириб келиши одамлар ҳаётини тубдан ўзгартириб юборгани ҳақида таҳлилий мақола берилган.

Яна бир судья ишдан кетди

Украина Конституцион судининг яна бир аъзоси Дмитрий Лилак мамлакат президенти Виктор Юшченко номига ўзини хизмат лавозимидан озод этишини сўраб ариза ёзди. Бу ҳақда мамлакат президенти котибияти раҳбари Виктор Балога журналистларга маълум қилди.

Эслатиб ўтамиз, бундан бир неча кун олдин Конституцион суд раиси Иван Домбровский ўз хоҳиши билан истеъфо чиққанди. Унинг бу қарори суд мажлисида тасдиқланган.

Тўқнашувлар давом этаяпти

Ливаннинг Триполи шаҳрида фаластинлик жангарилар ва мамлакат ҳарбий кучлари ўртасидаги тўқнашувлар давом этаяпти. Икки кун ичида рўй берган отишмалар чоғида 60 га яқин одам ҳалок бўлди. Юз нафарга яқин одам жароҳатланди. Ливан ҳукумат вакили Триполи шаҳри яқинидаги «Нахр ал-Барид» қочоқлар лагерини террорчилар тайёрлайдиган мактабга айланганини таъкидлади.

Якшанба куни банкни ўмаришда гумон қилинаётган шахслардан бири қочоқлар лагеридан қидирилаётганда ўртада низо чикди ва натижада оммавий тўқнашувларга айланиб кетди.

Шевченко «Милан»га қайтиши мумкин

Италиянинг «Милан» жамоаси раҳбарияти Лондоннинг «Челси» клуби билан Андрей Шевченкони олдинги клубига қайтариш масаласида музокаралар олиб бормоқда. «The Sun» газетаси бу ҳақда хабар тарқатди. Украина терма жамоаси сардорининг «Милан»га қайтишига Роман Абрамович ҳам розилик берди. «Милан» Шевченкони ижарага олиши ёки уни 12 миллион фунт стерлингги трансфер қилиши мумкин. Эслатиб ўтамиз, «Челси» Шевченкони ўтган йил май ойи охирида 30 миллион фунт стерлингга харид қилганди.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган сурат-лавҳа.

Мерос

БУЮК ИПАК ЙЎЛИ

ҳақида ҳикоя қилади

Буюк Ипак йўли кўплаб маданият масканларини яратишга асос бўлди. Ўзбекистон, Япония ва карвон йўлида жойлашган мамлакатларнинг маданий меросини оммалаштириш борасида хайрли ишлар амалга оширилмоқда.

1999 йили машҳур япон рассоми Икую Хираяма Тошкентда маданият карвонсаройини бунёд этиш ҳақида таклиф киритди. Бу ташаббус республикамиз ҳукумати томонидан ҳам қўллаб-қувватланди.

Кўп ўтмай бу эзгу ният амалга ошди. 2002 йилнинг баҳорида "Маданият Карвонсаройи" ўзбек-япон илмий ижодий маркази сифатида тантанали очилди. Ушбу маросимда Буюк Ипак йўлини ўрганиш бўйича япон делегацияси ҳам қатнашди. Кейинчалик Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан бу нуфузли даргоҳга "Халқаро маданият карвонсаройи" деган мақом берилди.

Пойтахтимизнинг Юсуф Хос Ҳожиб кўчасида қад кўтарган меъморий бинода жойлашган мазкур марказ Буюк Ипак йўли анъаналарини қайта тиклаш, халқаро бағрикенглик асосида маданиятларни тараққий эттириш билан боғлиқ йирик тадбирларни амалга ошириб келмоқда. Ўтган давр давомида кўҳна маданий меросни тарғиб этиш йўлида кўпгина тадбирларни ўтказди. Бу ердаги кутубхона Буюк Ипак йўли тарихи, археологияси, санъати ва этнографиясига доир мингдан ортиқ турли нашрларга эга. Бундан ташқари, Японияниг Ўзбекистондаги элчихонаси совға қилган китоб ва альбомлар ҳам бор. Корейс рассомлари тортиқ қилган ўрта асрлар усулидаги рангли тушь ва қоғоз ўрамига ишланган асарлар ҳам томошабинлар эътиборини ўзига тортади.

Марказнинг музейлари ҳам экспонатларга бой. "Буюк Ипак йўли кулолчилиги" мавзусидаги ноёб экспонатлар ўтмиш маданиятлари ҳақида ҳикоя қилади. Шу кунларда ўзининг беш йиллик санасини нишонлаётган марказ мухлисларини янги кўргазмалар ва нашрлар билан ошно қилишни режалаштирган.

Акбар АЛИЕВ.

Сиз бунга нима дейсиз?

ТИРИКЧИЛИКМИ ЁКИ?..

Янги гилос чиққан кунлари эди. "Фарҳод" бозорига эртароқ тушдим. Деҳқон билан олибсотарларнинг савдоси қизиган пайт экан. Рўмоли ўзига жуда ярашган, юз-кўзларидан меҳр балқиб турган онахон билан ёшгина, ўзидан аввал тилла тақинчоқлари кўзга ташланадиган жувоннинг савдосига гувоҳ бўлдим.

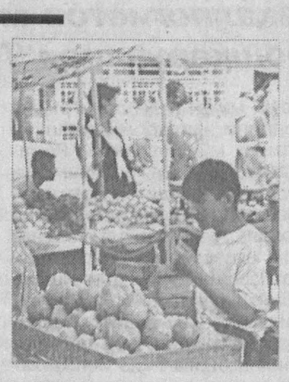

Онахон иккита тоғорада гилос олиб келибди. Эртаки гибос обдон саралаб терилибди. Дона-доналиги-ю қип-қизиллигини кўриб ҳавасинг келади.

— Икки ярим минг сўмдан бераколинг, қариндошим тўйга гилос "заказ" қилганди. Яхшилик учун. Дастурхонга тортамиз, савоб бўлади, бераколинг энди.

Бозор кўрмаган аёлларнинг кўнгли ҳам бўшроқ бўларкан. Онахон гилос савдоси битиб, қандай рози бўлганини ҳам сезмай қолди. Жувон пулни санаб, тоғораларни бўшатиб берди...

Орадан икки дақиқа ўтмай ҳалиги жувон гилосни растага қўйди, савдо бошланди.

— Гилос қанчадан, — сўрайман.

— Беш ярим минг сўмдан. Кўпроқ олсангиз сизга килограммини беш минг сўмдан бераман, эркак кишидан бай очсак, яхши-да, ака!

— Ҳозир кўз ўнгимда бир килограммини икки ярим мингдан олдингиз-ку, ҳеч бўлмаса тўрт мингдан беринг!

— Иложи йўқ ака, тирикчилигимиз шу. Пулингиз камроқ бўлса, нарироқда гилоснинг сизбоп — майдароғи бор.

Одамлар ўзгариб кетган, шекилли. Бир пайтлар чайқовчилар қилмишидан уяларди. Энди-чи тирикчилик дейди, гапни калта қилади.

Бу бозорларда кунда содир бўладиган оддий воқеа. Аммо содда онахонни авраб, лаққа туширган, инсоф тарозисини писанд қилмайдиган бозорчи жувон бу қилмиши замирида қайсидир маънода гуноҳ борлигини англадимикан?

Далада кетмон чопмай, боғ кўкартирмай, тайёр маҳсулотни олиб-сотиб деҳқондан кўпроқ даромад қилишни касбига айлантирган "уддабурон"лар бозорлардаги нарх-навони белгиласа-ю, биз томошабин бўлиб тураверсак!

Қадимда тижоратчилардан, савдогарлардан қолган удум бор экан: агар сотиш учун мол довон ошиб олиб келинса, нархига 10 фоиз, денгиз ошиб олиб келинса 20 фоиз устама қўйиб сотилар экан. шунда топган фойдаси ҳалол ҳисобланган. Ўша қадриятлар мезони билан баҳоласак, бугун бозорнинг ўзидаёқ "тирикчилик" қилаётганларнинг топганлари ҳалол дея оламизми?

Кўпни кўрганлар, бозорнинг паст-баландини ажрата биладиганлар, олибсотарларга ҳеч бўлмаса инсоф-диёнат борлигини эслатиб турса, керак жойда танбеҳ берса! Зора, уларга инсоф кирса.

Ўринбой КЕНЖАЕВ.

Эътироф

ИНТЕРНЕТДА ХОРИЖ БИЛАН БОҒЛАНГАН ОТАХОН

— Илоҳим истиқлолга кўз тегмасин, — дейди Наманган туманидаги Хонобод қишлоқ фуқаролар йиғинида истиқомат қилаётган саксон уч ёшли фахрий ўқитувчи Абдусалом Раҳмонов.

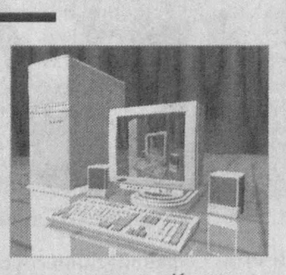

— Яқин-яқингача мактабга эътибор йўқ эди, – дейди отахон. — Эндиликда нафақат мамлакатимиз, вилоятимиз марказлари, балки чекка қишлоқларда ҳам мактаб ва мактабгача тарбия муассасалари, лицей коллежларга давлат ғамхўрлиги сезилиб турибди. Компьютер, лингафон синфлари, энг замонавий лаборатория жиҳозлари билан таъминланганини айтмайсизми. Ҳатто интернет деган алоқа воситаси ҳам бор эканки, у билан дунёнинг хоҳлаган жойидаги киши билан бемалол гаплаша оларкансиз.

Набираларимдан бири хорижда — Россияда таҳсил оляпти. Кечагина ўғлим Абулбоқининг саъй-ҳаракати билан интернетга бордик. Бир зумда набирам Бахтиёр билан боғландик. Агар мустақилликка эришмаганимизда бундай гаплар қаёқда эди.

Ҳали-ҳануз мактабдаги аҳвол кўз ўнгимда. Ёзда иссиқ, қишда совуқ хоналарда бир амаллаб дарс ўтардик. Ҳали ғўзанинг яганаси, пилла, чорвага дағал хашак жамғариш, пахта териш каби хўжаликда қандай юмуш бўлса, катталарнинг кучи мактабга — ўқитувчи-ю ўқувчига етарди. Ана шундай шароитда ишлардик ва болалар билим олишарди. Эндиликда бу каби бўлар-бўлмас ғавғолар барҳам топди. Яна бир қувонарли томони шундаки, урфодатларимиз янгича мазмун билан истиқлол йилларида ўзимизга қайтди. Наврўздек қадимий умумхалқ байрами, Ийд Рамазон, Қурбон ҳайитлари, ҳажга бориш каби диний амаллар ва бошқа мусулмончилик билан боғлиқ удумлар учун кенг йўл очилди. Лўнда қилиб айтганда, диний бағрикенглик, эмин-эркинлик қонунлар билан белгилаб қўйилди.

Абдунаби ҚОРАБОЕВ.

«Миллий тикланиш»
демократик партияси Марказий кенгаши
2 дона компьютер жамламаси ва рангли принтер харид қилиш учун
тендер эълон қилади.
Мурожаат учун телефонлар: 1448128, 1448305, 1446992
K-mail: uzmldpmk @ mail.ru
ЎзМТДП Марказий кенгаши.

«Миллий тикланиш» газетасига
реклама ва эълонлар қабул қилинади.
Матбуотчилар кўчаси 32-уй. 501, 502-хоналар.
Телефонлар: 136-58-73, 133-67-51.

Муассис: «Миллий тикланиш» демократик партияси

Миллий тикланиш — ижтимоий-сиёсий газета

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи Ҳосил КАРИМОВ

ТЕЛЕФОНЛАР:
Қабулхона — 133-67-51. Бўлимлар — 136-58-73.

Манзилимиз: *Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй*

Ⓡ - *Тижорат материали*

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

Босишга топшириш вақти 20.00
Нашр кўрсаткичи — 158

Газета 02 23-рақам билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма: Г — 423.
Ҳажми 2 босма табоқ.
Адади 1934
Сотувда эркин нархда

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Манзил: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй

2 3 4 5 6

Босишга топширилди 20.00